

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 16. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Újraavasztották Kelemen Hunort az RMDSZ élére

Újabb négy évre Kelemen Hunort választotta elnökévé az RMDSZ pénteken, a szövetség Kolozsváron tartott 12. kongresszusán. Kelemen Hunornak nem volt kihívója. A kongresszusi küldöttek közül – akik 585 érvényes voksot adtak le – 575-en szavaztak bizalmat neki. Egyébként a kongresszusra összesen 778, szavazati joggal rendelkező küldött volt hivatalos. „Munkára fel! Köszönöm a bizalmat!” – mondta Kelemen Hunor újraavasztását követően. Az RMDSZ „újratervezés” jelszóval rendezett kongresszusán Kelemen Hunor programbeszédében a társadalomszervezés erősítésére helyezte a hangsúlyt. „Az etnikai képviselet terén nincs alternatívája az RMDSZ-nek. Nem újabb és újabb pártokra van szüksége a közösségnek, hanem nyitott, befogadó és mindig megújulni képes szövetségre” – mondta az RMDSZ újraavasztott elnöke. Úgy vélte, az RMDSZ-nek is változnia kell, hogy megfeleljen a közösség elvárásainak. Mint mondta, az RMDSZ-nek nem arra kell összpontosítania, kinek az oldalán, és mikor kerül a bukaresti kormányba, hanem az erdélyi magyarsággal kell megerősítenie a kapcsolatát. Az RMDSZ a kommunikációját is javítani akarja, nemcsak a magyar közösség, hanem a román többség tájékoztatása és meggyőzése érdekében is. A kongresszusi küldöttek új alapszabályt is elfogadtak, amely megszünteti a politikai alelnöki tisztséget és a főtitkárság helyett újraalakítja a négy éve felszámolt ügyvezető elnökséget. Kovács Péter, az RMDSZ eddigi főtitkára, a kongresszus főszervezője ezt azzal indokolta, hogy az RMDSZ a pártosodást akarja így megelőzni. Rámutatott, a szakpolitikai munkát akarják „kiszervezni”, és így bevonni a közösségépítésbe azokat a magyar civil szervezeteket, amelyek nem akarnak politizálni, de értékes tapasztalatokkal rendelkeznek saját területükön. Az ügyvezető elnökség felépítésére és vezetőjére az újraavasztott szövetségi elnök tesz javaslatot a Szövetségi Képviselők Tanácsa júniusi ülésén. Az RMDSZ tanácskozása szombaton a program módosításával és a kongresszusi dokumentumok elfogadásával folytatódott. A testület megszavazta az RMDSZ programjában eszközölt apró módosításokat, majd hét olyan kongresszusi dokumentumot fogadtak el – gazdaság-, oktatás- és szociálpolitikai témában –, melyek Kelemen Hunor szerint meghatározzák a szövetség politikáját a közeljövőben.

Semjén: nem fogadható el semmi, ami az RMDSZ-t gyengíti!

Az egyetemes magyarság szempontjából létfontosságú az erős magyar képviselet, ezért a magyar összefogás a történelem erkölcsi, politikai parancsa. Nem fogadható el semmi, ami az RMDSZ-t gyengíti – jelentette ki Semjén Zsolt Kolozsváron. Az RMDSZ 12. kongresszusán tartott beszédében Magyarország miniszterelnök-helyettese leszögezte: a kisebbségi jogok emberi jogok a közösség szintjén, és az emberi jogok tekintetében nincs alku. A politikus Orbán Viktor miniszterelnök üzenetének tolmácsolása után hangsúlyozta: szembe kell nézni azokkal a problémákkal, amelyek megoldására szövetkezett a magyar kormány és az RMDSZ. „Nem gondoltuk annak idején, hogy 2015-ben még mindig

probléma lehet Romániában a kétnyelvűség, a himnuszéneklés és a nemzeti szimbólumok használata. Nem hallgathatjuk el aggodalmunkat a Székely Mikó Kollégium ügyében, a marosvásárhelyi orvosi egyetem tekintetében, ahol az oktatási törvényt a mai napig elszabotálják, megfélemlítve az oktatókat” – fogalmazott a miniszterelnök-helyettes. Hozzátette: vissza kell utasítani minden olyan vélekedést, amely az RMDSZ autonómiatörekvéseit összemosza a rasszizmussal, xenofóbiával vagy a szélsőségekkel. Az erdélyi magyarság soha nem kért olyat, ami ne lenne elfogadott, amire ne lenne példa az EU-ban. „A magyarság nem kevesebb egyetlen más európai nemzetnél sem, az erdélyi magyarság nem kevesebb egyetlenegy nemzetrésznél, kisebbségnél sem. Ha másoknak szabad, nekünk is szabad, ha erről lemondanánk, másodosztályú állampolgárok lennénk Európában” – mondta Semjén. Hangsúlyozta: az RMDSZ-ben, mint szövetségben megvan az a képesség, hogy mindenkit integráljon, akit lehet. Az RMDSZ mindig tudatában volt annak, hogy nem csak az erdélyi magyarságért felelős, hisz amikor a magyar ügyet képviselő a különböző fórumokon, akkor tevékenysége kihatással van a felvidéki, kárpátaljai és a délvidéki magyarságra is, ezáltal segít az összes többi nemzetrésznek. „Köszönettel tartozunk Kelemen Hunor elnök úrnak, hogy nem pusztán rendezett viszony, hanem bizalmi viszony van az RMDSZ és a magyar kormány között. Az RMDSZ természetszerű kapcsolatot kell jelentsen Románia és Magyarország között. Minkét ország nemzeti érdeke az együttműködés, ebben meghatározó szerepe van az RMDSZ-nek. Rajtunk nem fog múlni, Magyarország önök mögött áll, mindig számíthatnak Magyarországra” – mondta Semjén. A politikus szerint teljes politikai konszenzus van Magyarországon abban, hogy minden magyarnak jár a magyar állampolgárság, amely elválaszthatatlan a szavazati joggal, és az EU szabályainak megfelelően jár az autonómia minden magyar nemzetrésznek.

Trócsányi: rendezni kell a Székely Mikó Kollégium ügyét

Minél előbb meg kell oldani a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium ügyét – mondta Trócsányi László igazságügy-miniszter pénteken, miután a romániai magyar felsőoktatásról és az egyházi restitúciós kérdésekről tájékozódott Kolozsvárott. A miniszter, aki a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem meghívására érkezett Kolozsvárra csütörtökön, egyházi vezetőkkel találkozott és látogatást tett magyar felsőoktatási intézményekben. A miniszter elmondta, hogy az egyházi vezetők aggodalmukat fejezték ki egyrészt a visszaszolgáltatási folyamatban felmerülő késedelmek miatt, másrészt amiatt, mert úgy érzik, hogy egyes visszaadott egyházi ingatlanok esetében az egyházak is jogtalanul „áldozatul esnek” a romániai korrupció-ellenes küzdelemnek. Utóbbira példaként említette a Székely Mikó Kollégium ügyét. A romániai magyar egyházi vezetők attól tartanak, hogy a restitúciós problémák további egyházi ingatlanokat is érinthetnek. Itt olyan szimbolikus jelentőségű ingatlanokról van szó, mint a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium vagy a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár – tette hozzá

Trócsányi László. Az igazságügy-miniszter a városban tartózkodva pénteken látogatást tett az RMDSZ éppen zajló kongresszusán is. RMDSZ-es vezetőkkel folytatott beszélgetéseiről beszámolva elmondta, hogy a restitúció kérdése nem csak az egyházi vezetőket, hanem a romániai magyar politikusokat is nagyfokú aggodalommal tölti el. Ez olyan „akut kérdés”, amely megnehezíti a Románia és Magyarország közötti kapcsolatokat, és amelyet minél előbb rendezni szükséges – jelentette ki. Rámutatott, hogy Strasbourgban, az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt is folyik eljárás az ügyben, emellett a magyarországi egyházaknak is van érintettsége és a magyar kormány is állást foglalt a kérdésben. „Ez egy olyan kérdéskör, amellyel foglalkozni kell” – hangsúlyozta. Elmondta, hogy az egyházi vezetőkkel tartott megbeszélésről beszámol a jövő heti kormányülésen.

Magyar–román kisebbségi egyezményt akar Aurescu

A magyar–román kormányközi vegyes bizottság által tárgyalt kisebbségi egyezmény aláírását szorgalmazta Bogdan Aurescu román külügyminiszter a magyar kollégájával, Szijjártó Péterrel folytatott kétoldalú találkozón, Barcelonában. A magyar és a román diplomácia vezetője az Európai Unió és a mediterrán térségbeli országok külügyminisztereinek találkozájának apropójából ült le tárgyalni egymással. Mint az a román külügyi tárca közleményéből kiderül, a találkozó a két miniszter rendszeres, kétoldalú és európai ügyeket felölelő egyeztetéseinek újabb állomása volt. Aurescu és Szijjártó többek között a román külügyminiszter május elején esedékes budapesti látogatása előkészítéséről tárgyalt. A román diplomácia vezetője szerint a találkozó fontos a két felet érintő közös ügyek nyílt és átfogó megtárgyalásának érdekében. Ennek fényében vetette fel a közös kormányközi bizottság kisebbségi egyezménye véglegesítésének szükségességét, hogy azt már a májusi találkozón elláthassák kézjegyükkel a felek. Aurescu szerint az egyezmény szövege, amelyről 2011-ben kezdődtek az egyeztetések, már nagyrészt végleges, ugyanakkor annak véglegesítése érdekében szükséges a bizottság titkárai és társelnökei újabb találkozóinak megszervezése. Hozzátette: a román fél kész aláírni az egyezményt, és javaslatait már elküldte Budapestnek. Szijjártó Péter azt mondta: felkéri a bizottság magyar tagjait a válasz megfogalmazására.

Orbán–Pásztor-találkozó: Gazdasági és térségfejlesztési program indul Vajdaságban

Orbán Viktor miniszterelnök hétfő délelőtt hivatalában fogadta Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökét. A találkozón az aktuális nemzetpolitikai kérdések mellett áttekintették a VMSZ szakértői csapata által részletesen, a cselekvési tervek szintjéig kidolgozott gazdasági és térségfejlesztési programokat, amelyek támogatását a

miniszterelnök vállalta. Orbán Viktor 2014 februárjában jelentette be, hogy a magyar kormány kész segíteni egy olyan, a vajdasági magyar nemzetrész felemelkedését szolgáló programot, amely mögött nemcsak magas színvonalú szakmai munka, hanem egy jelentős érdekérvényesítő erővel rendelkező párt is áll, a VMSZ. Orbán Viktor és Pásztor István megállapodtak azokban a részletekben, amelyek eredményeképpen - a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szakmai csapatával közösen - megkezdődik Szabadkán a gazdasági és térségfejlesztési program alapos áttekintése. Pásztor István megköszönte a miniszterelnöknek a köz- és felsőoktatási ösztöndíjrendszer kiemelt támogatását, a hagyományörző és nyelvhasználati ügyek felkarolását. Kiemelte: a Magyar Nemzeti Tanács egy olyan négyéves ciklus előtt áll, amely alapján - a több száz milliós anyaországi projekt támogatásoknak köszönhetően - a vajdasági magyar közösség megújuló épített öröksége jelentős idegenforgalmi célponttá válhat. Ez a kistérségi, falusi turizmus fejlődését is magával hozhatja. A találkozón a felek kiemelt figyelmet szenteltek a VMSZ küszöbön álló tisztújító közgyűlésének, amelynek tétje a közösen megkezdett programok megvalósítása. Leszögezték: e programok önmagukban nem állíthatnak meg általános válságtendenciákat, de hálót jelenthetnek a vajdasági magyar közösség számára a felgyorsult, kiélezett politikai térben, és kapaszkodót a szülőföld megtartására.

Magyar-szerb megemlékezést szerveznek jövőre Belgrádban a nándorfehérvári csata évfordulóján

Aleksandar Vučić szerb miniszterelnök és Kövér László, az Országgyűlés elnöke csütörtökön Belgrádban megállapodott arról, hogy a szerb fővárosban jövőre megemlékezést tartanak a nándorfehérvári csata 560. évfordulója alkalmából. A szerb kormány közleménye szerint a magyar házelnökkel folytatott csütörtöki beszélgetés során arról is egyeztettek, hogy közös alapítványt hoznak létre a Magyarország és Szerbia közös történelmét meghatározó személyiségek tiszteletére. A közlemény szerint Aleksandar Vučić és Kövér László találkozásán szó esett a két ország kiemelkedően jó kapcsolatáról, a történelmi megbékélési folyamatról, a Szerbiában élő magyar, illetve a Magyarországon élő szerb kisebbség helyzetéről. Megállapították, hogy ezek a kisebbségek hidat képeznek a két ország együttműködésében. Egyeztetettek továbbá a gazdasági együttműködés növeléséről. Kövér László arról is tájékoztatta a szerb miniszterelnököt, hogy a magyar cégek nagy érdeklődést mutatnak a privatizáció előtt álló szerb vállalatok iránt.

Kövér László Székelykevéen: Senkiről sem feledkezünk el

A nemzet egységét és oszthatatlanságát hangsúlyozta Kövér László, az Országgyűlés elnöke a vajdasági Székelykevéen, ahol kiemelte: látogatásával egyebek mellett azt szerette volna kifejezni, hogy senkiről sem feledkeznek el. A házelnök elmondta azt is, hogy nagyon régóta, de 1990 óta egészen biztosan nem voltak olyan jók a magyar-szerb kapcsolatok,

mint most, és ebben megalapozó szerepe volt annak a megbékélési folyamatnak, amelyet Áder János magyar és Tomislav Nikolić szerb köztársasági elnök kezdett meg két évvel ezelőtt. Hozzátette ugyanakkor, hogy nem lezárt folyamatról van szó, és ezért érdemes lenne egy olyan alapítványt létrehozni, amelynek az lenne a hivatása, hogy a közös történelem szempontjából jelentős embereket bemutassa. Kövér László úgy fogalmazott, hogy „azon talán lassan túljutunk, hogy az egymásnak okozott súlyos sérelmeinket megpróbáljuk feldolgozni, (...) hogy bocsánatot kérjünk egymástól, és erkölcsi elégtételt adjunk”. Hozzátette, hogy hiba volna megragadni a két ország közös történelmének azon pontjait, amelyek tragikusak voltak. Szerinte az „ezeréves közös múltban” az együttműködés időszakai felülmúlták a problémás pillanatokat. Az Országgyűlés elnöke kifejtette, hogy a politikusok és a történészek elvégezték a maguk munkáját - az év végéig a második világháborút és az azt követő időszak eseményeit vizsgáló akadémiai történész vegyes bizottság munkája is lezárul -, de még számos lépést meg kell tenni annak érdekében, hogy a közvélemény is magáévá tegye azt a gondolkodást, amelyet a politikusai már korábban kifejeztek. A nemzetpolitikai célokról szólva kiemelte, hogy az utóbbi négy év inkább a szimbolikus lépések és döntések időszaka volt. Ezek látványos sikereket, valamint „erkölcsi és lelki felszabadulást hoztak a magyar nemzet anyaországtól elszakított részeire” - magyarázta. A következő ciklusok sokkal nehezebbek lesznek - folytatta az Országgyűlés elnöke -, mert „a mindennapi munkában nagyobb erőfeszítésre leszünk rákényszerítve, ha meg akarjuk teremteni azokat az egzisztenciális feltételeket, amelyeknek az eredményeképpen a magyar emberek meg tudnak maradni magyarként a szülőföldjükön”. A kivándorlás megállítására tett erőfeszítésekben a vajdasági magyar politikusoknak, a szerb koalíciós partnereiknek és a magyar kormánynak is részt kell vennie. A magyar kormány pedig arra is választ keres, hogy milyen módon, milyen eszközökkel tud a segítségére lenni a délvidékieknek, hogy azok ne csak lélekben tudjanak megmaradni magyarként a szülőföldjükön, hanem egzisztenciálisan is - hangsúlyozta Kövér László.

650 millió forintos támogatás a kárpátaljai magyarságnak

Több mint 650 millió forinttal támogatja a kormány a kárpátaljai magyarságot az ukrainai nehéz helyzetre tekintettel - mondta Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes. Közölte: ebből a keretből 486 millió forintot biztosítanak csaknem kétezer pedagógus jövedelem-kiegészítésére. Emellett 116 millió forintot különítettek el négyezer óvodáskorú gyermek étkeztetésének támogatására és 50 millió forintot a lelkészek munkájának segítésére - jelezte, hozzátéve: utóbbi összeg 400, főleg szörványközösséget gondozó lelkésznek jelent támogatást. Semjén Zsolt kitért arra is, a kormány a döntést a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) javaslata alapján hozta meg. A KMKSZ előzetesen egyeztetett a kárpátaljai pedagógus szövetséggel és a

történelmi egyházakkal is. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár felidézte Orbán Viktor miniszterelnök és Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter felhívását, amelyet Budapest és a megyei jogú városok felé tettek, kérve a segítségüket a kárpátaljai települések támogatásában. Jelezte: a folyamatot szeretnék koordinálni, ezért valamennyi magyar önkormányzatot levélben keresnek meg a segítségnyújtás érdekében. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke köszönetet mondott a támogatásért, és úgy fogalmazott: a kárpátaljai magyarság történetének egyik legsúlyosabb válságát éli. A háborús helyzet, a sorozások mellett a mély gazdasági válság miatt is igen nehéz a helyzet, a pénz szinte teljesen elértéktelenedett, az árak jelentősen emelkedtek. Jelenleg egy kezdő tanár fizetése 17 ezer forintnak felel meg, míg az átlagkereset 30 ezer forintnak, de a legmagasabb kereset sem éri el az 50 ezer forintot. A nyugdíjak 14 ezer forint körül vannak. Mint mondta, nagyon örülnek a szolidaritási hullámnak, az anyaország támogatásának, egyúttal hangsúlyozta: remélik, a háborús időszak minél hamarabb véget ér. Szeretnének Kárpátalján megmaradni - fogalmazott az elnök.

A horvátországi magyar nyelvű szakképzésről szóló megállapodást írtak alá Eszéken

A horvátországi magyar szakképzés fejlesztéséről szóló elvi megállapodást írt alá Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, Román István a Földművelésügyi Minisztérium helyettes államtitkára és Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumának (HMPF) elnöke Eszéken. A felek a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” programsorozat keretében a horvátországi szakképzési lehetőségekről folytattak tárgyalásokat. Potápi Árpád János elmondta, ma Magyarországon az oktatáspolitikában egyre inkább a szakképzésre tevődik a hangsúly. Hozzátette: „sokat beszélünk a duális szakképzés jelentőségéről és úgy gondoljuk, hogy a gazdasági fejlődés további motorja csak az lehet, ha ezt az oktatási ágazatot is fejlesztjük annak érdekében, hogy egyrészt jól képzett munkaerő álljon rendelkezésre, másrészt pedig a fiataloknak tényleg olyan szakmájuk legyen, amellyel el tudnak helyezkedni”. Az államtitkár kiemelte, hogy a HMPF javaslatára Horvátországban is támogatnak majd oktatási intézményt, a fejlesztésre pedig 12,5 millió forintot biztosít a magyar kormány. Utalt rá, hogy ebben az évben 500 millió forint áll rendelkezésre a program megvalósítására az egész Kárpát-medencében. „Szeretném felhívni a figyelmet az átjárhatósági ösztöndíjunkra. Ennek az a lényege, hogy egy vezető tanár és öt diák jöhet nyáron Magyarországra egy szakintézménybe tanulni, illetve gyakorlati munkákat végezni” – mondta az államtitkár, majd hozzátette: reméli, hogy Horvátországból is lesznek tanulók a program keretén belül. Csapó Nándor, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumának elnöke a megállapodással kapcsolatban hangsúlyozta, hogy annak célja a gazdaság

fejlesztése és új munkahelyek teremtése, amit családi gazdaságok működtetésével és szociális gazdaságok létrehozásával oldanának meg. A megállapodás főleg a mezőgazdaság területét érinti, tanműhelyek kialakítására, továbbképzésekre, illetve a szakiskolák korszerűsítésére és bővítésére vonatkozik.

